

at i det Udvalg, som har behandlet denne Sag, have de Medlemmer, der vare indvalgte særlig som Repræsentanter for Andelsselskaberne, ønsket kun at træffe Bestemmelser, som sigtede til at fyldestgøre det første af de to nævnte Formaal, nemlig at umuliggøre Forvekslingen af et Aktieselskab og et Andelsselskab, idet man synes fuldt ud at forstaa, hvor vigtigt det er, at ikke et Selskab, som ikke kan opfylde Aktielovens Bestemmelser, søger at komme over til Andelsselskaberne, som gerne ville holde deres Sti ren, og dergennem opnaar gunstigere Vilkaar. Derfor er man altsaa gaaet ind paa Tanken om overnøvedet at lovgive for Andelsselskaber. Derimod har man ikke ønsket at gaa ind paa den øvrige Del af Kommissionsfertalets Formaal, nemlig at søge tilvejebragt en selvstændig, i og for sig ønskelig Lovgivning for den kooperative Virksomhed her i Landet, men har ment, at det er unødvendigt. Man har paaapeget, at der ikke er forefaldet saa store Ulykker paa det Omraade som paa Aktieselskabernes Omraade, og man har med meget stor Iver forfægtet Ønsket om at bevare det Selvstyre og den Selvstændighed, Uafhængighed af Lovgivningsmagten, man hidtil har levet under, altsaa noget i samme Retning, som forskellige, der ellers holde paa en Aktielov, have ønsket i Forhold til de mange Bestemmelser i Forslaget angaaende Aktieselskabernes indre Liv. Under disse Omstændigheder er det, at man indenfor Udvalget har truffet, hvad der nærmest maa kaldes et Kompromis. Man er bleven enig om, at Foreninger, hvis Medlemmers Ansvar ikke er begrænset, skulle kunne beholde deres Selvstyre. Det har jeg for mit Vedkommende ikke noget at erindre imod. Derimod er man ogsaa bleven enig om, hvad jeg finder meget uheldigt, at for allerede bestaaende Foreninger skulle kun Bestemmelserne i §§ 15 og 16 om Medlemmernes Ansvar og den Bestemmelse, som findes i § 34 om Registreringspligten, gælde. Thi ved at efterse §§ 15 og 16 ville ærede Medlemmer bemærke, at § 16 maa siges at ophæve § 15, for saa vidt § 15 udtaler Medlemmernes Forpligtelse til at iklæde sig det solidariske Ansvar, medens § 16 tillader at begrænse dette Ansvar for Medlemmerne til 100 Kr. pro

persona som Minimum. Det foreslaar man ogsaa for Forbrugsforeningernes Vedkommende, hvor Ansaret nu er ubegrænset i alt Fald i de fleste og tidligere har været det i alle. Naar man nu betænker, at der heller ikke findes noget Minimumsantal af Medlemmer, som kunne danne en Andels- eller Forbrugsforening, eftersom det skal være overladt Stifterne at fastsætte Minimumsantallet, og da det bliver udtalt, at Foreningernes Virksomhed ikke behøver at indskrænke sig til Medlemmernes Kreds, men at de kunne sælge til hvem de ville, og købe af hvem de ville, alt eftersom det er Forbrugs- eller Produktionsforeninger, vil der netop ad denne Vej blive bedst Adgang til at stifte smaa Forbrugs- og Produktionsforeninger i Stedet for smaa Aktieselskaber og saaledes omgaa alle de strenge Bestemmelser for Stiftelsen, som Aktielovforslaget opstiller. Og der vil endda være Mulighed for at kunne gøre det, uden at de paagældende præstere nogen som helst Indbetaling, idet de tværtimod kun paatage sig en begrænset Garanti, en Garanti for maaske 100 Kr. Det forekommer mig, at der kun bør være en Maade til at frigøre sig for Forpligtelsen til at hæfte med sin fulde Ejendom, nemlig ved at indtræde som Aktionær i Aktieselskab og indbetale sine Penge. Enten bør der være solidarisk Ansvar, eller ogsaa maa der være Aktier, hvis Andelsselskaberne virkelig ønske en Skillelinie mellem de to Sorter af Virksomhed. Efter min Opfattelse burde et begrænset Ansvar, f. Eks. til de 100 Kr., som er tilladt efter § 16, ikke en Gang kunne ækivalere med et Aktieindsbud af samme Størrelse. Men efter dette Forslag vil det ikke blot gøre det, men man vil samtidig fritage Andelsselskaber og deres Deltagere for alle de Forpligtelser, der blive paalagte Aktieselskaber. Saa synes jeg nærmest, der er overvejende Udsigt til, at man i Stedet for almindelige Aktieselskaber, hvor man skal indbetale Penge, laver Andelsselskaber med begrænset Ansvar, endogsaa saadanne, hvor der intet bliver betalt.

Jeg maa her bemærke, at ikke en Gang dette efter min Mening meget betænkelige Forslag fandt Tilslutning hos det Andelsudvalg, der senere blev nedsat,